

Oifig an
Office of the

Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí
Director of Public Prosecutions

Kaip mes
priimame
sprendimus dël
baudžiamosios
bylos këlimo

Apie šį lankstinuką

Šiame lankstinuke paaiškinama kaip valstybinės prokuratūros vadovas (DPP) priima sprendimus dėl baudžiamosios bylos kėlimo.

Sprendimas kelti baudžiamąją bylą ar ne yra labai svarbus.

Jei mes nusprendžiame nekelti baudžiamosios bylos, tai gali sukelti didelį stresą ir nuliūdinti nukentėjusius ir jų šeimas. Iš kitos pusės, jei asmeniui yra keliami baudžiamoji byla, o vėliau nustatoma, kad jis nekaltas, tai gali pakenkti asmens reputacijai ir jie gali patirti daug žalos. Taigi mes privalome labai atidžiai apsvarstyti ar kelti baudžiamąją bylą, ar ne.

Kas priima sprendimus?

DPP ar vienas jo advokatų nusprendžia kelti baudžiamąją bylą ar ne rimtų kriminalinių nusikaltimų atvejais, pvz., žmogžudystės, netyčinės žmogžudystės, seksualinių nusikaltimų ar mirtinų kelių eismo įvykių.

DPP skyrius yra nepriklausomas. Tai reiškia, kad joks kitas asmuo ar institucija, kaip, pvz., valdžia negali mums nurodyti kelti baudžiamąją bylą ar ne konkrečioje byloje.

Kaip mes priimame sprendimus?

Priimdami sprendimus, mes laikomės rekomendacijų, išdėstytų prokurorams skirtose

rekomendacijose. Prokurorai taip pat privalo laikytis standartų, išdėstytų prokurorų etikos kodekse. Abu šie praktikos kodeksai padeda užtikrinti, kad mūsų sprendimai yra nešališki ir nuoseklūs.

Ką mes svarstome?

Priimant sprendimą mes privalome savęs paklausti:

1. ar įrodymai yra pakankamai tvirti, kad būtų galime kelti baudžiamąją bylą;
ir, jei taip,
2. ar bylos perdavimas teismui atitinka viešąjį interesą?

Kaip mes įvertiname įrodymų tvirtumą?

Prieš nuspręsdami kelti baudžiamąją bylą mes turime būti tikri, kad įrodymai yra pakankamai tvirti.

Tai reiškia, kad mes ištiriame įrodymus, siekdami nustatyti ar jie yra:

- priimtini (leidžiami teisme);
- patikimi; ir
- pakankami, kad būtų galima parodyti, jog įtariamasis įvykdė baudžiamąjį nusikaltimą.

Mes taip pat privalome apsvarstyti, remdamiesi turimais įrodymais, ar yra **pagrįsta galimybė nuteisti**.

Įrodymai turi būti pakankamai tvirti, kad teisėjų kolegija be rimtų abejonių galėtų nuspręsti, jog įtariamasis yra kaltas dėl nusikaltimo kuriuo yra kaltinamas. Įrodyti, kad byla nekelia „rimtų abejonių“, reiškia pasiekti aukštą standartą.

Vertindami įrodymų tvirtumą, mes privalome apsvarstyti įvairius veiksnius. Kadangi kiekviena byla yra skirtinga, mes negalime pateikti pilno sąrašo veiksnių, kurie turi būti įvertinti, tačiau pateikiame kelis pavyzdžius į ką mes atsižvelgiame:

- skirtumai tarp liudytojų pateiktų parodymų;
- ar yra nepriklausomi įrodymai, kurie patvirtintų tai ką teigia liudytojas;
- ar liudytojo parodymai yra patikimi;
- ar liudytojai gali duoti parodymus teisme;
- ar liudytojo, kuris tvirtina, kad gali atpažinti įtariamąjį, parodymai patikimi, jei kyla sunkumų nustatant įtariamojo tapatybę;
- ar turimi įrodymai yra priimtini (leistini) teisme.

Kaip mes nusprendžiame ar bylos kėlimas atitinka viešąjį interesą?

Net jei yra pakankamų įrodymų, DPP taip pat privalo nuspręsti ar bylos kėlimas atitinka viešąjį interesą.

Svarstydamas viešąjį interesą, DPP privalo įvertinti daugybę veiksnių, įskaitant nukentėjusiojo, įtariamojo ir platesnės bendruomenės interesus.

Akivaizdu, kad viešasis interesas yra užtikrinti, kad įvykus nusikaltimui, nusikaltėliai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn, nuteisti ir nubausti. Kuo sunkesnis nusikaltimas ir tvirtesni įrodymai, tuo labiau tikėtina, kad bylos kėlimas atitiks viešąjį interesą.

Vertindami viešąjį interesą, mes apsvarstome tokius veiksnius kaip:

- nusikaltimo sunkumą;
- poveikį nukentėjusiajam;
- nukentėjusiojo ir įtariamojo amžių ir asmenines aplinkybes;
- baudžiamąjį persekiojimą poveikį įtariamajam ir nukentėjusiajam;
- riziką, kad įtariamasis gali vėl nusikalsti;
- baudžiamąjį persekiojimą alternatyvas (jei tokios yra).

Dviejų alternatyvų baudžiamajam persekiojimui pavyzdžiai:

- 1. „Adult Caution Scheme“** programa, pagal kurią tam tikrais atvejais asmuo virš 18 metų sulaukia įspėjimo iš Gardai, vietoj baudžiamojo persekiojimo; ir
- 2. „Juvenile Diversion Programme“** programa, pagal kuria jaunesnis nei 18 metų asmuo sulaukia įspėjimo ir gali būti Gardai prižiūrimas tam tikrą laikotarpį.

Daugiau išsamesnės informacijos apie viešojo intereso svarstymą galite rasti mūsų rekomendacijose prokurorams svetainėje www.dppireland.ie.

Ar mes nurodome savo sprendimo nekelti baudžiamosios bylos priežastis?

Taip. Jei mes nuspręstume nekelti baudžiamosios bylos, nukentėjusysis gali paprašyti mūsų pateikti sprendimo priežasčių santrauką. Tai taikoma visiems sprendimams, kurie priimti nuo 2015 m. lapkričio 16 d. imtinai.

Tai atvejais, kai nukentėjusysis yra miręs, mirusiojo nukentėjusiojo šeimos nariai gali prašyti mūsų pateikti sprendimo nekelti baudžiamosios bylos priežasčių santrauką. Tai taikoma visoms bylos, kuriose įvyko mirtis nuo 2008 m. spalio 22 d. imtinai.

Jei sprendimą nekelti baudžiamosios bylos priėmė Gardai, nukentėjusysis gali paprašyti Gardai sprendimo nekelti baudžiamosios bylos priešasčių santraukos.

Kaip galiu prašyti pateikti DPP priimto sprendimo priešasčių santrauką?

Galite prašyti pateikti priimto sprendimo priešasčių santrauką užpildydami **prašymą pateikti priešasčių santrauką**. Formą galite rasti mūsų svetainėje www.dppireland.ie arba artimiausioje Garda nuovadoje.

Prašymą privalote pateikti **per 28 dienas** nuo tos datos, kada jums buvo pranešta apie sprendimą nekelti baudžiamosios bylos. Kai kuriais atvejais DPP gali pratęsti šį laiko apribojimą. Tai bus padaryta tik jei yra rimta priežastis ir jei tai svarbu teisingumo interesams užtikrinti.

Ar galiu paprašyti DPP peržiūrėti sprendimą?

Kai kurie žmonės gali paprašyti DPP peržiūrėti sprendimą. Tokie žmonės yra:

- asmuo, nukentėjęs nuo nusikaltimo;
- asmens, nukentėjusio nuo mirtino atvejo, šeimos narys;
- advokatas, atstovaujantis kurį nors iš anksčiau paminėtų asmenų.

Kaip galiu pateikti prašymą peržiūrėti DPP priimtą sprendimą?

Prašymą dėl sprendimo peržiūros galite teikti raštu komunikacijos ir ryšių su nukentėjusiais skyriui. Jų adresą rasite 9 psl.

Ar prašymui atlikti peržiūrą taikomi laiko apribojimai?

Taip. Jeigu kreipėtės į mus dėl sprendimo priešasčių, prašymą persvarstyti sprendimą turite pateikti **per 28 dienas** nuo dienos, nurodytos laiške, kuriuo pranešamos sprendimo nekelti baudžiamosios bylos priežastys.

Jeigu nesikreipėte į mus dėl sprendimo priešasčių, vis vien galite prašyti peržiūros. Tokiu atveju prašymą reikia teikti **per 56 dienas (8 savaites)** nuo tada, kai jums pranešama apie sprendimą nekelti baudžiamosios bylos.

Tam tikrais atvejais DPP gali pratęsti šiuos terminus. Tai bus padaryta tik tuo atveju, jeigu yra rimta priežastis arba tai svarbu teisingumo interesams užtikrinti.

Kur galiu gauti daugiau informacijos?

Daugiau informacijos galite rasti mūsų interneto svetainėje www.dppireland.ie.

Taip pat mūsų interneto svetainėje pateikiama daug naudingų leidinių, pavyzdžiui:

- nukentėjusiųjų chartija;
- informacinė brošiūra apie DPP funkciją;
- rekomendacijos prokurorams;
- prokurorų etikos kodeksas;
- informacinė brošiūra kaip kreiptis dėl peržiūros ir informacijos apie priežastis.

Kaip galiu susisiekti su DPP skyriumi?

Mūsų kontaktiniai duomenys:

Communications and Victims Liaison Unit
Office of the Director of Public Prosecutions
Infirmary Road
Dublin 7.

Tel. (01) 858 8444 (tiesioginė linija)

Faks. (01) 642 7406

Tikimės, kad šiame lankstinuke pateikiama informacija padėjo suprasti kaip priimame sprendimus ar kelti baudžiamąsias bylas. Atkreipkite dėmesį, kad čia nenagrinėjamos visos įmanomos situacijos ir **neteikiami teisiniai patarimai**. Jeigu norėtumėte gauti teisinę konsultaciją, turite kreiptis į advokatą.

